

Вправа 6. Прочитайте фразеологізми. Об'єднайте праву та ліву колонки за змістом.

- 1) Бути (жити) в чужій шкурі;
- 2) Затягтися в одну шкіру;
- 3) Здирати шкіру;
- 4) Випробувати на власній шкірі.

- а) переконуватися на власному досвіді;
- б) нещадно експлуатувати;
- в) уперто не погоджуватися;
- г) бути в чьому-небудь стані.

Висновки. Зважаючи на викладене вище, варто зазначити, що формування лексичної компетентності – одна з найважливіших умов оволодіння студентами-іноземцями українською мовою. Сподіваємося, що згадані у статті проблеми стануть справою майбутніх глибоких і скрупульозних досліджень у царині української мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вінницька В. М. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців : підручник / В. М. Вінницька, Н. П. Плющ. – К. : Київський університет, 2003. – 272 с.
2. Голод Н. С. Українська мова як іноземна : робочий зошит для студентів другого курсу факультету підготовки іноземних громадян / Н. С. Голод, М. В. Панчишин, З. Я. Родчин. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. – 202 с. : іл.
3. Зайченко Н. Ф. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К. : Знання України, 2004. – 323 с.
4. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке : кн. для учителя / И. А. Зимняя. – Изд. 2-е. – Москва : Просвещение, 1985. – 160 с. : ил.
5. Кудіна Т. М. Формування лексичної компе-

тентності української мови в іноземних слухачів підготовчих відділень : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (українська мова)» / Тамара Миколаївна Кудіна. – Київ, 2013. – 24 с.

6. Куйловська Н. Л. Українська мова як іноземна : робочий зошит для студентів факультету підготовки іноземних громадян. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2013. – 154 с. : іл.

7. Олійник І. С. Методика викладання української мови в середній школі / І. С. Олійник, В. К. Іваненко, Л. П. Рожило, О. С. Скорик ; за заг. ред. І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1979. – 312 с.

8. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничука. – К., 1975. – 775 с.

9. Черних І. О. Лінгводидактичні умови розвитку мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (українська мова)» / Ірина Олександрівна Черних. – Київ, 2012. – 20 с.

10. Чистякова А. Б. Українська мова для іноземців : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А. Б. Чистякова, Л. І. Селівестрова, Т. М. Лагута. – Харків : Індустрія, 2008. – 384 с.

Дата надходження до редакції: 06.02.2015 р.

УДК 811.14'02'367.625'37:378.147.091.33

Інна ЧЕП'ЯКОВА,
викладач кафедри історії
зарубіжної літератури і класичної філології
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПОХІДНИХ ДІЄСЛІВ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ НА ЕТАПІ АНАЛІТИЧНОГО ТА СИНТЕТИЧНОГО ЧИТАННЯ

У статті представлено методику навчання похідних дієслів давньогрецької мови на етапі аналітичного та синтетичного читання. Розкрито актуальність моделі навчання похідних дієслів давньогрецької мови з метою формування читацької компетентності. Встановлено, що склад пасивного та потенціального словників

давньогрецької мови суттєво впливає на читання автентичного давньогрецького тексту. Розроблено систему вправ для організації навчання похідних дієслів давньогрецької мови на етапі аналітичного та синтетичного читання.

Ключові слова: аналітичне та синтетичне читання; давньогрецька мова; пасивний та

потенціальний словники; похідні дієслова; читацька компетентність.

В статті представлена методика обучения производным глаголам древнегреческого языка на этапе аналитического и синтетического чтения. Раскрыта актуальность модели обучения производным глаголам древнегреческого языка для формирования читательской компетентности. Установлено, что состав пассивного и потенциального словарей древнегреческого языка значительно влияет на чтение аутентичного древнегреческого текста. Разработана система упражнений для организации обучения производным глаголам древнегреческого языка на этапе аналитического и синтетического чтения.

Ключевые слова: аналитическое и синтетическое чтение; древнегреческий язык; пассивный и потенциальный словари; производные глаголы; читательская компетентность.

The article considers Ancient Greek derivative verbs teaching on the analytical and synthetic reading stage. The currency of such model of Ancient Greek derivative verbs teaching for reading competence is shown. The composition of the passive and potential Ancient Greek vocabularies is established to affect the reading of the authentic Ancient Greek text. Sets of exercises for organization of Ancient Greek derivative verbs teaching on the analytical and synthetic reading stage are developed.

Key words: analytical and synthetic reading; Ancient Greek language; derivative verbs; passive and potential vocabularies; reading competence.

Постановка проблеми. Однією з основних цілей навчання іноземних мов майбутніх філологів є формування вмінь читати оригінальні тексти одночасно із формуванням умінь говорити, слухати та писати. Для студентів-елліністів читання є не лише метою (формування вмінь читання та інтерпретації інформації тексту), а й засобом навчання (формування, закріплення, вдосконалення знань мовного матеріалу, зокрема розширення словникового запасу). Практика роботи засвідчує, що навіть студенти-класики старших курсів недостатньо добре володіють читанням як видом мовленнєвої діяльності. Основною причиною цього є брак словникового запасу студентів та відсутність умінь самостійної семантизації незнайомої лексики на основі мовних та мовленнєвих опор.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Здійснивши аналіз методичних і науково-педагогічних джерел, можна дійти висновку, що на основі сучасних іноземних мов питання формування вмінь читання досліджено достатньо ґрунтовно, тоді як у навчанні класичних мов, зокрема давньогрецької, цьому питанню приділено недостатньо уваги.

Найбільш актуальними у питанні методики навчання читання є, на нашу думку, роботи Г. Барабанова, О. Бирюк, О. Бігич, Н. Богушевич, Т. Вдовіної, В. Волік, Л. Рудакової, Т. Соколової та ін. Дослідження методики формування потен-

ціального словника представлено у напрацюваннях Е. Ларіної, Н. Ніколаєнко, С. Побєдинської, І. Родінової, О. Чіркової. Методику роботи з похідними словами обґрунтовано у роботах К. Абдієвої, І. Аніщенко, Н. Доржу, Т. Соколової, М. Хегай та ін. Стосовно методики навчання читання давньогрецького тексту, то цій проблемі присвячено дослідження В. Шовкового.

Метою статті є розробка методики навчання похідних дієслів давньогрецької мови на етапі аналитичного та синтетичного читання.

Виклад основного матеріалу. Головною передумовою розуміння іншомовного автентичного тексту є якісні характеристики вмінь читання, основними складовими яких є граматичні, лексичні знання та рецептивні навички; лінгвосоціокультурні знання й уміння розпізнавати та розуміти лінгвосоціокультурну інформацію в тексті. Тож лексична, граматична, читацька (текстова) та лінгвосоціокультурна компетентності створюють фундаментальну базу для рецепції, інтерпретації і розуміння давньогрецького автентичного тексту [5, с. 49].

О. Соловова для ефективного читання вважає формування наступних навичок: ігнорування невідомих слів, якщо це не заважає виконанню поставленої мети читання; вичленювання смислової інформації, читання по ключових словах, порота зі словником, використання посилань і коментарів до тексту, інтерпретування трансформування тексту [3].

Т. Вдовіна вміння читання поділяє на дві групи: загальнотекстові та специфічні, до яких вона відносить уміння оперувати лінгвосоціокультурними, лінгвостилістичними, естетичними, літературознавчими знаннями [1].

В. Шовковий виокремлює такі компоненти мовленнєвої компетентності в читанні студентів-елліністів:

- мовні знання та рецептивні лексичні й граматичні навички;
- країнознавчі та лінгвокраїнознавчі знання, вміння їх використовувати в процесі сприйняття та розуміння тексту;
- уміння виділяти в тексті основні елементи, прогнозувати на смислового рівні;
- уміння встановлювати смислові зв'язки між словами/реченнями, абзацами, а також поєднувати їх у відповідні синтагми, абзаци, смислові відрізки;
- уміння сприймати речення/абзац як смислове ціле;
- уміння здогадуватися про значення окремих слів, а також ігнорувати незнайомі слова;
- уміння виокремлювати ідею тексту та давати оцінку викладеним фактам;
- уміння інтерпретувати та розуміти фактуальну, підтекстову, емотивну та оцінну інформацію;
- уміння визначати тему, виділяти головне та другорядне, прогнозувати зміст за заголовком [5, с. 35-36].

Багатий словниковий запас студента є однією з головних передумов якісного володіння всіма видами мовленнєвої діяльності, зокрема читан-

ням (що є головним і єдиним видом мовленнєвої діяльності у навчанні класичних мов): якість інтерпретації тексту залежить від повноти і глибини володіння семантичною парадигмою слів, їх денотативними, сигніфікативними та конотативними значеннями.

Виокремлюють два класи лексики, яку студент повинен розуміти при читанні: реальний пасивний словник та потенціальний словник. Пасивний словник складають слова, зорово-моторні образи яких відкладені в пам'яті реципієнта. До потенціального словника належать слова, значення яких студент може зрозуміти з контексту (інтернаціональна лексика; похідні слова; слова, схожі на слова рідної мови) [2]. Похідні слова входять до складу як пасивного, так і потенціального словника студента, проблема розширення якого при читанні текстів є одним із найбільш актуальних у методиці навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах [4].

Зважаючи на цілі навчання читанню, вимоги до рівнів володіння цим видом мовленнєвої діяльності та склад мовленнєвої компетентності в читанні, зробимо спробу визначити місце похідних дієслів у структурі означеної компетентності.

З цією метою варто зазначити, що студенти повинні:

знати:

1) зорово-моторні образи похідних слів та їхньої семантичний діапазон, зокрема денотативний, сигніфікативний, прагматичний і конотативний компоненти семантики;

2) особливості синтагматики дієслова (опосередковане та безпосереднє керування).

вміти:

1) перекодувати зорові сигнали похідних слів у смислові одиниці;

2) розпізнавати імпліцитні значення похідних слів, експлікувати їх, а на їхній основі – експлікувати зміст судження, повідомлення;

3) встановлювати змістовий та граматичний зв'язок слів у реченні, зокрема логіко-граматичні відношення між похідними та залежними від них словами;

4) визначати семантику незнайомого похідного слова, інтегруючи семи префікса та кореня; граматичні значення похідних дієслів, модальність повідомлення та його комунікативний тип, оскільки дієслово є граматичним центром повідомлення й інтегрує декілька граматичних значень, які виражають дію в певному часі, просторі, площині реальності/нереальності, відносно актантів та сиркостантів тощо;

5) розуміти денотативний, сигніфікативний, прагматичний та конотативний компоненти семантики похідних дієслів так само, як їх розуміли б носії мови;

6) визначати стилістичне наповнення похідних дієслів;

7) експлікувати фактуальну, концептуальну, підтекстову, емотивно-оцінну інформацію тексту через похідні дієслова, розуміти смислове навантаження похідних дієслів в експлікації деталей тексту, авторських інтенцій, теми та ідеї твору;

8) розуміти естетичну наповненість похідних

дієслів імпліцитну інформацію, виражену похідними дієсловами (інтерпретаційні вміння).

Одним із етапів у навчанні похідних дієслів давньогрецької мови є етап інтегрування лексичних та граматичних рецептивних навичок в уміння аналітичного та синтетичного читання.

Для навчання читанню давньогрецькою мовою добираються тексти, яким властиві автентичність, тематичність, новизна та пізнавальна цінність інформації, доступність за змістом, мовним оформленням та обсягом [6].

Аналітичне (перекладне) читання є головним у навчанні класичних мов в аспекті герменевтичного підходу та перекладних методів навчання. Навчання аналітичному читанню передбачає паралельне вдосконалення рецептивних граматичних та лексичних навичок, розширення лінгвосоціокультурних знань, удосконалення лінгвосоціокультурних та перекладацьких умінь [5]. Аналітичне читання є за своєю природою вдумливим, тобто вивчаючим, та передбачає якомога повніше й точніше розуміння змісту тексту, збереження його подробиць і деталей. Крім того, таке читання супроводжується аналізом, критичною оцінкою, узагальненням і формулюванням висновків [5, с. 152].

Стосовно аналізу речень, то він може бути як структурний, так і лінійний. Структурний аналіз передбачає виокремлення граматичної основи, встановлення зв'язків між компонентами речення, що складають групу підмета й групу присудка. Лінійний аналіз передбачає аналіз слів у такому порядку, в якому вони розміщені в реченні. У процесі навчання класичних мов разом із набуттям умінь читанню відбувається поступовий перехід від аналізу структурного до аналізу лінійного [5].

Структурний аналіз застосовуємо на початковому етапі навчання мови, коли в студентів потрібно формувати знання про структуру речення, навички встановлення граматичного зв'язку слів у реченні. Лише після цього можна вдаватися до лінійного вибіркового аналізу, який передбачає розгляд тих граматичних та лексичних одиниць, які засвоєні студентами недостатньо або ж потребують повторення, коригування чи додаткового коментування.

Нами виокремлено такі основні компоненти лексико-граматичного аналізу похідного дієслова:

1) визначення загального лексичного значення слова;

2) пригадування якомога більшої кількості значень;

3) визначення особливостей граматичного та лексичного зв'язку слова з іншими словами в реченні;

4) вибір значення, яке найточніше відповідає змісту висловлювання;

5) визначення оцінно-емотивного, метафоричного компонента семантики;

6) лінгвосоціокультурний коментар до аналізованого слова;

7) визначення граматичного значення слова;

8) переклад слова і переклад речення.

Вправа 1. Прочитайте й перекладіть текст, виконайте лексико-граматичний аналіз підкреслених слів. У ході аналізу застосовуйте наведені вище компоненти.

Нήκια δ' ἦν ἀμφὶ τὴν τελευταίαν φυλακὴν καὶ ἐλείπετο τῆς νυκτὸς ὅσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδῖον, τηνικαῦτα ἀναστάντες ἀπὸ παραγγέλσεως πορευόμενοι ἀφικνοῦνται ἅμα τῇ ἡμέρᾳ πρὸς τὸ ὄρος. ἔνθα δὲ Χειρίσοφος μὲν ἠγείτο τοῦ στρατεύματος λαβὼν τὸ ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς γυμνήτας πάντας, Ξενοφῶν δὲ σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ὀπίταις εἶπετο οὐδένα ἔχων γυμνήτα· οὐδεὶς γὰρ κίνδυνος ἐδόκει εἶναι μὴ τις ἄνω πορευομένων ἐκ τοῦ ὀπισθεν ἐπίσποιτο. καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος πρὶν τινὰς αἰσθῆσθαι τῶν πολεμίων· ἔπειτα δ' ὕφηγείτο· ἐφείπετο δὲ αἰεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος εἰς τὰς κόμας τὰς ἐν τοῖς ἄγκεσὶ τε καὶ μυχοῖς τῶν ὀρέων. ἔνθα δὲ οἱ μὲν Καρδοῦχοι ἐκλιπόντες τὰς οἰκίας ἔχοντες καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας ἔφευγον ἐπὶ τὰ ὄρη. τὰ δὲ ἐπιτήδεια πολλὰ ἦν λαμβάνειν, ἦσαν δὲ καὶ χαλκώμασι παμπόλλοις κατεσκευασμένοι αἱ οἰκίαι, ὧν οὐδὲν ἔφερον οἱ Ἕλληνες, οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκον, ὑποφειδόμενοι, εἰ πῶς ἐθελήσειαν οἱ Καρδοῦχοι διέναι αὐτοὺς ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας, ἐλείπερ βασιλεῖ πολέμιοι ἦσαν (Xen. Anab. 4.1.5-4.1.8).

Мета вправи: закріплення лексичних та граматичних навичок оперування похідними дієсловами та їх інтегрування в уміння читання, формування вмінь читання з повним розумінням інформації.

Уміння синтетичного читання (безперекладного) – кінцева мета навчання класичних мов майбутніх філологів. В аспекті герменевтичного підходу до навчання класичних мов домінуючим є вивчаюче читання з повним і детальним розумінням інформації. Синтетичне читання текстів дозволяє вдосконалювати мовні навички, формувати читацькі вміння, а також досягати таких комунікативних цілей: розуміти зміст прочитаного тексту з достатньою повнотою та глибиною; оцінювати інформацію, висловлювати своє ставлення до неї; коментувати окремі факти.

Синтетичне читання передбачає наступні етапи: дотекстовий, притекстовий, власне читання, післятекстовий, які реалізуються за допомогою дотекстових, притекстових, текстових та післятекстових вправ.

Дотекстові вправи спрямовані на усунення лексичних, граматичних, стилістичних, лінгво-соціокультурних труднощів розуміння тексту. На дотекстовому етапі лексико-граматичному аналізу підлягатимуть невідомі похідні дієслова, насамперед ті, які не належать до потенціального словника, з контекстуально невивідним лексичним значенням, з конотативним значен-

ням, граматичні форми дієслів, які студенти ще не вивчали. Для аналізу похідного дієслова під час виконання дотекстових вправ релевантними є ті ж компоненти, які використовуються в процесі аналітичного читання.

Притекстові вправи, спрямовані на формування комунікативної установки на читання, зазвичай являють собою завдання, що вимагають зосередження уваги на певних інформаційних блоках тексту. При цьому дієслово у висловлюванні виконує ключові граматичні функції, є маніфестантом змістової інформації, завдяки чому на ньому можна робити ключовий акцент в експлікації змісту тексту в процесі читання. Під час виконання притекстових вправ відбувається навчання похідних дієслів у форматі акцентуації комунікативної установки на інформації, маніфестованій дериватами.

Текстові вправи (безпосереднє читання та розуміння тексту) спрямовані на вдосконалення лексико-граматичних навичок, лінгво-соціокультурних умінь і навичок, умінь читання. У студентів удосконалюються навички розпізнавання та семантизації (лексичної та граматичної) похідних дериватів, а також поєднання їх у мовленні.

Метою післятекстових вправ є перевірка глибини, точності, повноти та чіткості розуміння змісту тексту, зокрема інформації, вираженої похідними дієсловами.

Вправа 2 (дотекстова). Прочитайте підкреслені дієслова, визначте їх загальне лексичне значення. Визначте, з якими словами і яким граматичним зв'язком ці дієслова поєднані. Які значення можуть мати ці дієслова і які з них найбільше відповідають змісту висловлювань.

Вправа 3 (притекстова). Прочитайте текст. Визначте фрагменти, в яких ідеться про те, як змінилося з часом життя і як ставилися кампанці до мешканців Кум.

Πόλεις δ' ἐπὶ μὲν τῇ θαλάττῃ μετὰ τὴν Σινόεσσαν Λίτερνον, ὅπου τὸ μνήμα τὸ Σκιπίωνος τοῦ πρώτου προσαγορευθέντος Ἀφρικανοῦ· διέτριψε γὰρ ἐνταῦθα τὸ τελευταῖον ἀφείς τὰς πολιτείας κατ' ἀπέχθειαν τὴν πρὸς τινὰς. παραρρεῖ δὲ ὁμώνυμος τῇ πόλει ποταμός. ὡς δ' αὐτῶς καὶ Ὀουλοῦρνος ὁμώνυμός ἐστι τῇ παρ' αὐτὸν πόλει ἐφεξῆς κειμένη· ρεῖ δ' οὗτος διὰ Ὀυενάρου καὶ τῆς Καμπανίας μέσης. ταύταις δ' ἐφεξῆς ἐστὶ Κύμη Χαλκιδέων καὶ Κυμαίων παλαιότατον κτίσμα· πασῶν γὰρ ἐστὶ πρεσβυτάτη τῶν τε Σικελικῶν καὶ τῶν Ἰταλιωτίδων. οἱ δὲ τὸν στόλον ἄγοντες, Ἴπποκλῆς ὁ Κυμαῖος καὶ Μεγασθένης ὁ Χαλκιδεύς, διωμολόγησαντο πρὸς σφᾶς αὐτούς, τῶν μὲν [τὴν] ἀποικίαν εἶναι τῶν δὲ τὴν ἐπωνυμίαν· ὅθεν νῦν μὲν προσαγορεύεται Κύμη, κτίσαι δ' αὐτὴν Χαλκιδεῖς δοκοῦσι. πρότερον μὲν οὖν ἠτύχει [ἢ

τε πόλις καὶ τὸ Φλεγραῖον καλούμενον πεδῖον, ἐν ᾧ τὰ περὶ τοὺς Γίγαντας μυθεύουσιν οὐκ ἄλλοθεν, ὡς εἰκόσ, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιμάχητον τὴν γῆν εἶναι δι' ἀρετὴν, ὕστερον δ' οἱ Καμπανοὶ κύριοι καταστάντες τῆς πόλεως ὕβρισαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους πολλά· καὶ δὴ καὶ ταῖς γυναῖξιν αὐτῶν συνώκησαν αὐτοί. ὁμῶς δ' οὖν ἔτι σώζεται πολλά ἔχνη τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν νομίμων. ὠνομάσθαι δ' ἔνιοι Κύμην ἀπὸ τῶν κυμάτων φασί· ῥαχιώδης γὰρ καὶ προσεχῆς ὁ πλησίον αἰγιαλός. εἰσὶ δὲ καὶ κητεῖαι παρ' αὐτοῖς ἄρισται. ἐν δὲ τῷ κόλπῳ τούτῳ καὶ ὕλη τις ἐστὶ θαμνώδης ἐπὶ πολλοὺς ἐκτεινομένη σταδίουσ ἀνυδρος καὶ ἀμμόδης, ἣν Γαλλιναρίαν ὕλην καλοῦσιν. ἐνταῦθα δὴ ληιστήρια συνεστήσαντο οἱ Πομπηίου Σέξτου ναύαρχοι, καθ' ὃν καιρὸν Σικελίαν ἀπέστησεν ἐκεῖνος (Strab. 4.4).

Вправа 4 (післятекстова). Дайте відповіді на поставлені перед читанням тексту питання.

Вправа 5 (післятекстова). Прочитайте наступні твердження, визначте, які з них відповідають змісту тексту (до уваги слід також брати граматичний план повідомлень):

A. Останні дні свого життя він провів подалі від державних справ, вороже ставлячись до деяких співгромадян.

B. Там він загинув через державні справи, вороже ставлячись до деяких співгромадян.

C. Ватажки походу Гіпокл із Кум і Мегасфен із Халкіді дійшли згоди, що місто стає колонією одного з них, а від іншого отримає назву «Куми».

D. Ватажки походу Гіпокл із Кум і Мегасфен із Халкіді домовилися, що місто буде Халкідською колонією, а назву отримає від іншого – «Куми».

Висновки. Отже, читацька (текстова) компетентність, поряд з іншими, є складовою фундаментальної бази для рецепції, інтерпретації та розуміння давньогрецького автентичного тексту. Одним із кінцевих етапів у навчанні похідних дієслів давньогрецької мови є етап інтегрування лексичних та граматичних рецептивних навичок в уміння аналітичного та синтетичного читання. Застосування вправ на закріплення лексичних та граматичних навичок оперування похідними дієсловами та їх інтегрування в уміння читання, формування вмінь читання з повним розумінням інформації допомагає швидшому переходу до синтетичного читання (безперекладного) – кінцевої мети навчання класичних мов майбутніх філологів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вдовіна Т. О. Методика навчання майбутніх учителів іноземної мови читання англійських художніх текстів : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02 / Вдовіна Тетяна Олександрівна. – Дрогобич, 2002. – 282 с.

2. Гез Н. И. Методика обучения иностранным языкам в средней школе : учебник / [Н. И. Гез, М. В. Ляховицкий, А. А. Миролюбов

и др.]. – М. : Высшая школа, 1982. – 373 с.

3. Соколова Т. А. Методика формирования словообразовательных стратегий при обучении чтению на французском языке студентов неязыкового вуза : дисс. ...канд. пед. наук : 13.00.02 / Соколова Татьяна Александровна. – Иркутск, 2009. – 183 с.

4. Чичкова О. В. Методика расширения потенциального словаря студентов старших курсов при чтении текстов : французский язык как второй иностранный, языковой вуз : дисс. ...канд. пед. наук 13.00.02 / Чичкова Ольга Викторовна. – Томск, 2003. – 159 с.

5. Шовковий В. М. Методична система навчання давньогрецької мови майбутніх філологів на засадах герменевтичного підходу : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Шовковий В'ячеслав Миколайович. – К., 2010. – 604 с.

6. Шульгун М. Е. Формування в студентів іншомовної компетенції в читанні на матеріалі німецькомовних історико-правових текстів [Текст] / М. Е. Шульгун // Іноземні мови : науково-методичний журнал. – 2012. – № 3. – С. 42-44.

Дата надходження до редакції: 15.05. 2015 р.